

SŁOWO

WILNO, Niedziela 8 lipca 1928 r.

Redakcja i Administracja ul. Ad. Mickiewicza 4, otwarta od 9 do 3. Telefony: redakcji 243, administracji 228, drni 262

PRENUMERATA miesięczna z odniesieniem do domu lub z przesyłką pocztową 4 zł.
zagranicą 7 zł. Konto czekowe w PKO. Nr 80259.
W sprzedaży detalicznej cena pojedynczego N-ru 20 groszy.

Opłata pocztowa uiszczona tytułem.
Redakcja rękopisów niezamówionych nie zwraca. Administra-
cja nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczenia ogłoszeń.

CENY OGŁOSZEŃ: Wiersz milimetryowy jednoszpaltowy na stronie 2-jej i 3-jej 30 gr. Za tekstem 10 groszy.
Kronika reklamowa lub nadesłane 40 gr. W n-rach świątecznych oraz z prowincji o 25 proc. drożej. Zagraniczne o
50 proc. drożej. Ogłoszenia cyfrowe i tabelowe o 25 proc. drożej. Za dostarczenie numeru dowodowego 20 gr

PRZEDSTAWICIELSTWA

BARANOWICZE—ul. Szeptyckiego A. Łazuk
BRASŁAW—Księg. T-wa „Lot”.
DUKSZTY—ul. Gen. Berbeckiego W. Surwitto.
GŁĘBOKIE—ul. Zamkowa, W. Włodzimierow
GRÓDNO—Księg. T-wa „Ruch”.
HORODZIEJ—K. Smarzyński.
IWIEŃCIE—A. Ossoling.
KLECK—Sklep „Jedność”.
LIDA—ul. Suwalska 13.
NIEŚWIEŻ—ul. Ratuszowa 1

NOWOGRÓDEK—Kiosk St. Michalskiego.
N-SWIECIANY—ul. Wileńska 28.
OSZMIANA—Spółd. Księg. Nauczyc.
PINSK—Książnica Polska St. Bednarski.
POSTAWY—J. Wojtkiewicz—Rynek.
STOLPCE—Księg. T-wa „Ruch”.
SWIECIANY POW.—Rynek 9.
WILEJKA POW.—ul. Mickiewicza 24.
WARSZAWA—T-wo Księg. Kol. „Ruch”.
WOLKOWYSK—Kiosk B. Gołembiewskiego.

Rokowania w Kownie nie dały rezultatów

Ostatnie formalności przed odjazdem delegacji polskiej

KOWNO, 7. VII. PAT. W dniu dzisiejszym po posiedzeniu pisko-litewskiej komisji do spraw bezpieczeństwa i odszkodowań przewodniczącemu delegacji polskiej Hołowce złożył wizytę wiceprezes delegacji litewskiej Jonanis, zapraszając go w imieniu prezydium delegacji litewskiej na śniadanie które delegacja litewska wydaje w dniu jutrzejszym na cześć prezydium delegacji polskiej.

Żale Woldemarasa na zjeździe faufininków.

KOWNO, 7. VII. PAT. Na zjeździe partii faufininków dłuższe przemówienie wygłosił Woldemaras, jeszcze raz powtarzając swoje uroczyszczenia terytorjalne i twierdząc, że Litwa nie uporządkuje swych spraw terytorjalnych dopóki nie odzyska Wilna.

Wskazując na fakt przyznania Polsce Wilna przez Radę Ambasadorów, Woldemaras stwierdził, że mocarstwa pragnęły uczynić Litwę zależną od Polski.

Woldemaras podniósł łączność polityki Francji z polityką Polski, pozwalając sobie na imputowanie Francuzom projektu przyznania Polsce Kłajpedy zamiast na zwrocie Niemcom korytarza.

Woldemaras wyraził żal do rządu polskiego, ponieważ ten „występuje w sprawie Wilna z imieniem Litwy na ustach”.

Opinia litewska o zmianach w naszym rządzie.

KOWNO, 7-7. Pat. Półturzedowa „Lietuvos Aidas”, pisząc o zmianach w rządzie polskim, stwierdza, że skład nowego rządu polskiego niewiele różni się od poprzedniego i nieoznacza zmiany ani w polityce wewnętrznej ani zagranicznej Polski.

Prof. Bartel został powołany na stanowisko szefa rządu na życzenie swego przyjaciela Marszałka Piłsudskiego. Nominacja ta wskazuje, że nie ma co w najbliższym czasie oczekiwać nieprzewidywanych zmian w polityce rządu polskiego.

„Danziger Nachrichten” o wywiadzie Marszałka Piłsudskiego.

GDĄŃSK, 7. VII. PAT. Komentując udzielony przez Marszałka Piłsudskiego przedstawicielom prasy wywiad, warszawski korespondent „Danziger Nachrichten” zauważa, że Marszałek Piłsudski, ogłaszając ten wywiad, miał na oku pewne określone cele.

Marszałek pragnie przede wszystkim zmiany konstytucji w kierunku prezydenckim, zrównania Senatu z Sejmem w dziedzinie przysługujących im praw. Dla takiej zmiany Konstytucji w obecnym sejmie nie znajduje się większości, to też Marszałek zamierzał swymi słowami nastraszyć Sejm zapowiedzią co go czeka, jeżeli nie uchwali zmiany Konstytucji.

Rokowania handlowe pomiędzy Rzeszą a Polską zostaną wznowione.

BERLIN, 7. VII. PAT. „Vorwärts” potwierdza wczorajsze doniesienie „Vossische Zig”, że gabinet Rzeszy z początkiem przyszłego tygodnia rozważać będzie sprawę rokowań handlowych polsko-niemieckich i że w tym celu przyjedzie do Berlina poseł niemiecki w Warszawie Rauscher. Dziennik wyraża nadzieję, że rokowania handlowe polsko-niemieckie zostaną wkrótce na nowo podjęte i że poczynią znaczniejsze postępy, aniżeli za rządu poprzedniego.

D-r. Hermes wyjedzie do Warszawy.

BERLIN, 7-7. Pat. Prasa prawicowa przynosi dziś wiadomość agencji Telegraphen Union, zapewniającą, że we czwartek albo w piątek przyszłego tygodnia przewodniczący delegacji niemieckiej do rokowań handlowych z Polską dr. Hermes ma się udać do Warszawy, ażeby podjąć na nowo rokowania z min. Twardowskim.

Przesilenie rządowe w Jugosławii.

Możliwość utworzenia rządu częściowego.

BIAŁOGRÓD, 7. VII. PAT. Podczas gdy partie chorwackie stoją niezmienne na stanowisku, że parlament obecny musi być rozwiązany, to dotychczasowe stronnictwa rządowe upierają się przy tem, że wybory w obecnej chwili nie są wskazane.

Zdaje się, że ten pogląd stronnictw chorwackich podziela także i król.

Możliwe jest, że w najbliższych dniach będzie utworzony rząd częściowy, który przeprowadzi konieczne ustawy w Skupczynie, poczem podjęte będą na jesieni ponowne próby utworzenia rządu koncentracyjnego przy udziale stronnictw chorwackich. Jako przyszły prezydent, ministrów, wymieniany jest przywódca słoweńskich katolików Koroszec.

Stefan Radicz niebawem opuści szpital.

BIAŁOGRÓD, 7. VII. PAT. Stan zdrowia Stefana Radicza poprawił się tak dalece, że za dwa lub trzy dni Radicz opuści szpital i wyjedzie do Zagrzebia. „Politika” donosi z Zagrzebia, że w całej Chorwacji czynione są przygotowania celem uroczystego powitania Stefana Radicza.

Rozrost unii światowej przyjaciół Ligi Narodów.

HAGA, 6. VII. PAT. Kongres światowej unii przyjaciół Ligi Narodów uchwalił na wczorajszym publicznym zebraniu przyjąć do unii gdańskie stowarzyszenie przyjaciół Ligi Narodów oraz dwa inne stowarzyszenia, a mianowicie niemieckie towarzystwo przyjaciół Ligi Narodów w Jugosławii i polskie towarzystwo przyjaciół Ligi Narodów w Niemczech.

Proces szachtynski nie potwierdził tendencyjnych plotek komisarzy sowieckich.

BERLIN, 7. VII. Pat. „Vorwärts”, komentując wyrok w procesie szachtynskim, podkreśla, że zarówno w przebiegu procesu, jak i wyroku, nie ma mowy o szpiegostwie na rzecz Polski, aczkolwiek wszyscy ministrowie sowieccy z Rykowem na czele przed procesem kategorycznie wysuwali takie oskarżenie.

Minister wojny Daukantas w Oranach

Z pogranicza litewskiego donoszą: W dniu wczorajszym przybył na granicę polską kowieński minister wojny Daukantas, p. o. szefa sztabu generalnego pułk. Kubilis i inni przedstawiciele wyższych władz wojskowych w Kownie. Oficerowie zatrzymali się koło samej granicy polskiej w miasteczku Orany. Następnie odbyły się tam manewry wojsk litewskich, którym towarzyszyły próbnie strzelania z armat.

150000 m.³ drzewa tranzytem przez Polskę do Kłajpedy.

Informują nas, iż w ciągu ostatnich 2-ech tygodni przepuszczono z Białorusi Sowieckiej tranzytem przez Polskę do Kłajpedy 150000 m.³ drzewa towarowego, zakupionego przez znającego kupca leśnego z Gdańsku senatora Jowelowskiego.

Zadużo Piłsudczyków

Właściwie tytuł, który nadałem temu artykułowi, jest nieścisły. Piłsudczykiem można być i nie popierać obecnych politycznych posunięć Marszałka. Piłsudczyk—to stosunek sentymentu. Istnieje bardzo wielu Piłsudczyków—socialistów, a bardzo dobrze jest, że masy indyferentne, politycznie nieaktywne, prawie wyłącznie składają się z Piłsudczyków, jak to choćby wskazywało używanie hasła „Niech żyje Piłsudski” przez wszystkie partie przy wyborach. Dobrze jest więc, że jest tak dużo Piłsudczyków sentymentalnych. Ale wśród Piłsudczyków aktywnych, wśród politycznie wojujących, jedynki jest dziś zadużo balastu. Zwykle partie cieszą się z dużej liczby swoich zwolenników, z dużej ilości miejsc w parlamencie i tak dalej. W naszych warunkach co innego ma większe znaczenie.

Oto „stoimy wobec ostatecznej rozgrywki z Konstytucją 17 Marca. Nie piszę z parlamentaryzmem, gdyż przysłała Konstytucja niewątpliwie na parlament nie będzie oparta, lecz niewątpliwie chodzi o rozgrywkę z takim parlamentaryzmem, jaki wyszedł z Konstytucji 17 Marca. Wywiad Marszałka był hasłem bojowym. Teraz można być albo zdecydowanym przeciwnikiem tego parlamentaryzmu, albo jego zdecydowanym obrońcą. Do ludzi, którym ten parlamentaryzm raz się nie podobą, raz znowu podobą, trzeba zawołać: „Panowie! dziś jest taki moment w Polsce, że dla was nie ma miejsca na scenie aktywnej polityki polskiej. Zjeżdźcie sobie na fotel neutralnej widowni”. W Anglii tak się woła wśród zabaw ludowych: „miejsce dla walczących”. Otóż dziś trzeba zawołać w Polsce o miejsce dla walczących o dwie orientacje: Piłsudską i parlamentarną.

W tych warunkach nie należy mówić „kto nie z nami, ten przeciw nam”. Przeciwnie, jest mnóstwo ludzi najpożyteczniejszych, którzy po kryzysie ustrojowym pierwszorzędą odegrają rolę, ale którzy dziś właśnie nie zdają sobie sprawy: czy sobie życzyć, czy nie życzyć kryzysu ustrojowego. Otóż nie można sobie nie życzyć kryzysu ustrojowego. Strach przed kryzysem—to jest to samo, co strach przed operacją u człowieka chorego. Taki strach jest o tyle niepraktyczny, że prowadzi do śmierci, a nie do wyzdrowienia.

Właśnie ci, którzy najwięcej kochają praworządność, najbardziej dziś powinni wzdychać do najradzykalniejszego kryzysu ustrojowego. Trzeba Konstytucję tak naprawić, aby jej niekt nie tamał. Wszelkie śmieśziny, nic nieznaczające poprawki, któreby mógł dokonać Sejm dobrowolnie nie gwarantowałyby normalizacji państwowego życia Polski. A trzeba pamiętać, że historia nas uczy, iż pierwszy dyktator jest zwykle wielki i doskonały, ale dyktator drugi, trzeci czy czwarty, o ile następują po sobie kolejno, prowadzą państwo do zguby. To też dyktatura nie może być stanem stałym, jest tylko środkiem i to środkiem czasowym. Trzeba umieć z tego czasu skorzystać.

Dyskusja nad kryzysem ustrojowym została otwarta. Powiedział Marszałek o okrojowaniu naszych praw w Polsce, a pan Daszyński objaśnił, że „gwałtowny” zamach stanu byłby dla Polski niepożądanym. Dużo ludzi biada nad różnymi tragediami w Polsce. Moim zdaniem największą tragedią chwili obecnej jest to, że hasło, rzucone przez Marszałka, padło nie jak dukt na posadzkę, lecz jak dukt w głąbę lub w trawę. Dla mnie i zwolennicy Marszałka okazali tu zamało entuzjazmu, jak i przeciwnicy zamało oporu. Najgorszy jest opór ciał miękkich. Socjaliści wobec wywiadu Marszałka okazali opór ciał miękkich. Conrad von Hötendorff, strateg austriacki, zaczyna swe pamiętniki „zwykle się ludzie usprawiedliwiają z tego, że nie byli sprawcami wojny,

Niepowodzenie „Czerwonego Dnia” w Czechosłowacji.

PRAGA, 7. VII. PAT. Prasa stwierdza jednomyślnie całkowite niepowodzenie komunistycznego „Czerwonego Dnia”, który zorganizowany przez komunistów czechosłowackich z inicjatywą Moskwy, przeprowadzony był przez kilkutygodniową uścisłą agitację w prasie i w drodze rozdawania ulotek i t. p.

„Pravo Ludu” podkreśla, że robotnicy zlekceważyli całkowicie kierownictwo partii komunistycznej, co oznacza klęskę nie tylko komunistów czechosłowackich, lecz i moskiewskiej międzynarodówki, która pragnęła przez zorganizowanie „Czerwonego Dnia” w Pradze sprawdzić, czy Europa Środkowa, a w szczególności Czechosłowacja dojrzały już do rewolucji. Rozpaczliwa klęska, poniesiona przez komunistów, dostarczyła dowód czegoś wręcz przeciwnego. „Rodne Pravo” przyznaje, że manifestacje z okazji Czerwonego Dnia przybrały obrót niezgodny z przewidywaniami komunistów.

Kierownictwo partii podaje do wiadomości, jakie są tego przyczyny. Według doniesień prasy, demonstracje komunistyczne w różnych miejscowościach Czech i Morawia zakończyły się niepowodzeniem, podobnie jak Czerwony Dzień w Pradze.

Uroczysty pogrzeb ofiar katastrofy w kopalni.

PARYŻ, 7. VII. PAT. Pogrzeb ofiar katastrofy kopalni Roche la Molier odbył się nadzwyczaj uroczysto. Oprócz ministra Tardieu i przedstawicieli władz francuskich w pogrzebie wzięli udział konsul Kluczyński z Lugdunu, redaktor naczelny „Narodowca” Michał Kwiatkowski oraz inni przedstawiciele prasy polskiej. Odpowiadając wczoraj w Izbie Deputowanych na interpelację, zgłoszoną przez posłów, min. Tardieu zapewnił, że będzie przeprowadzone najsurowsze śledztwo celem wyjaśnienia przyczyn katastrofy.

W odpowiedzi na zapytanie korespondenta PAT deputowani odpowiedzieli, że rodziny Polaków ofiar katastrofy korzystać będą narównie z Francuzami z wszelkiego rodzaju zasiłków, między innymi z uchwalonej przez Izbę zapomogi.

7. VII. 28.

Urlop min. Czechowicza.

WARSZAWA, 7. VII. Pat. Minister skarbu Gabryel Czechowicz wyjechał w dniu 7 b. m. na urlop kuracyjny do Karlsbadu. Kierownictwo Ministerstwa Skarbu objął z dniem 7 b. m. podsekretarz stanu dr. Tadeusz Grodyński. Obowiązki podsekretarza stanu poruczone zostały na ten okres dyrektor Dep. Ogólnego p. Stefanowi Starzyńskiemu.

W związku z objęciem kierownictwa Ministerstwa Skarbu przez podsekretarza stanu Grodyńskiego, kierownictwo Dep. Budżetowym powierzone zostało naczelnikowi wydziału Władysławowi Ossowskiemu.

Bezpartyjny Blok przygotowuje się do spełnienia swego zadania

Dnia 6 lipca 1928 roku odbyło się plenarne posiedzenie posłów i senatorów Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem.

Stwierdzono, że wywiad, udzielony prasie przez Marszałka Piłsudskiego, wysunął na grunt realny określone zadania.

Posiedzenie Bezpartyjnego Bloku było poświęcone omówieniu taktyki działania Bloku w związku z przygotowaniem się do podjęcia i wykonania przypadającej nań roli.

P. Prezydent Rzeczypospolitej przez dwa tygodnie zamieszkała w Poznaniu na zamku.

POZNAŃ, 7. VII. PAT. „Przegląd Poranny” donosi, że Pan Prezydent Rzeczypospolitej Mościcki przybędzie 17 b. m. do Poznania wraz ze swym domem cywilnym i wojskowym na przejazd dwu tygodni i zamieszka w zamku.

Pan Prezydent nie przerwie swego normalnego toku urzędowania i w czasie pobytu w Poznaniu kierować będzie sprawami państwa.

Prezydent m. Poznania Ratajski zaprosił przedstawicieli organizacji i stowarzyszeń na zebranie w Ratuszu 9 b. m. w celu zorganizowania powitania Pana Prezydenta.

Sprostowanie, co do p. Bratina.

We wczorajszym Słowie zamieszczona została z gazet ryskich wiadomość, jakoby korespondent „Izwiestij” w Warszawie p. Bratin miał być czekistą i t. d. Wiadomem jest redakcji Słowa, iż wiadomość ta nie odpowiada prawdzie, gdyż p. Bratin od początku rewolucji rosyjskiej pracował w zwłastkach.

Należy także zaznaczyć, że p. Bratin jest przewodniczącym związku korespondentów zagranicznych w Warszawie.

Umizgi sowieckie do Gdańska.

GDĄŃSK, 6. VII. Pat. Poseł sowiecki z Warszawy Bogomołow przyjął kilku tutejszych dziennikarzy, którym udzielił wyjaśnień na temat stosunków handlowych pomiędzy Rosją sowiecką a wolnym miastem Gdańskiem.

Na wstępie poseł Bogomołow wyraził podziękowanie prezydentowi senatu gdańskiego d-rowsi Sahmowi za jego oświadczenie, wygłoszone w dn. 18 kwietnia r. b. w sejmie gdańskim na temat stosunków pomiędzy Gdańskiem a Rosją sowiecką.

Pos. Bogomołow zapewnił następnie, że rząd sowiecki usiłuje uczynić wszystko, co leży w jego mocy, ażeby zadośćuczynić gospodarczym życzeniom wolnego miasta.

Stosunki handlowe między Gdańskiem a Unją sowiecką rozwijają się całkowicie normalnie, jednak ku naszemu ubolewaniu — oświadczył dalej pos. Bogomołow — wyłaniają się pewne trudności, niezależne ani od dobrej woli Gdańska ani od dobrej woli Unji sowieckiej, i które to przeszkody oddziałują ujemnie na rozwój obustronnego obrotu handlowego. Gdańsk był zawsze ważnym punktem handlowym dla terytoriów, tworzących obecną Unję sowiecką, a zwłaszcza dla Ukrainy i Białorusi.

Sądze — powiedział p. Bogomołow — że najbliższemu i najważniejszemu zadaniem zarówno Gdańska jak i Związku Sowieckiego jest wykorzystanie Gdańska, jako portu tranzytowego dla naszego przywozu i wywozu.

W dalszym ciągu pos. Bogomołow zwrócił uwagę na gdańskie stoczenie okrętów, stwierdzając z zadowoleniem, że rokowania między przedstawicielami handlowymi sowieckiej Unji a stoczniami gdańskimi przybierają zadawalający obrót.

Bogomołow wyraził nadzieję, że rokowania te w najbliższym czasie doprowadzą do pomyślnego wyniku oraz że zainteresowane czynniki gdańskie znajdą odpowiedni sposób rozwiązania kwestji kredytowych przy wchodzących w grę większych zamówieniach.

Wanny Kowsoweglowe

przy zakładzie elektro-
rentgenologicznym
D-ra Iwantera
Mickiewicza Nr 24.
W.Z.P. Nr

Udział Polskiego Monopoli Tytoniowego w Targach Północnych w Wilnie.

Sprawy Targów Północnych w Wilnie zainteresowało się żywo Ministerstwo Skarbu, Departament Akcyz i Monopoli. Dlatego też wszystkie Polskie Monopole Państwowe wezmą w Targach wybitny udział, zajmując na ten cel znajdujący się na terenie Targów gmach Teatru Letniego. Znajdą w nim pomieszczenie Państwowy Monopol Spirytusowy, Monopol Solny i Polski Monopol Tytoniowy, możliwy jest także, że i Monopol Zapalniczy weźmie udział w Targach.

Zainteresowanie, jakie Targi Północne wywołały w Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego, jest bardzo wielkie, czego dowodem, że Naczelny Dyrektor P.M.T. dr. Aleksander Kreutz, bawiąc służbowo w Wilnie, zwrócił się do Targów i gmach teatralny i zdecydował, że Monopol Tytoniowy wystąpi możliwie jak najwspanialej i najokazalej, dokumentując w ten sposób zrozumienie dla znaczenia tej imprezy dla kresowego grodu Gedyminy.

Z polecenia Naczelnego Dyrektora przybył w tej sprawie do Wilna radca ministerjalny Dzierżyński, aby ustalić na miejscu szczegóły pokazu, z jakim Polski Monopol Tytoniowy zamierza na Targach wystąpić.

Poraz pierwszy zobaczy Wilno jak gdyby miniaturową fabryczkę papierosów, w której czynne będą najnowsze systemy maszyn do robienia gilsz, napychania gilsz tytoniem, sklejania pudełek i pakowania papierosów. Papierosy wyprodukowane na wystawie będą również na miejscu sprzedawane. Oprócz tego urządzony będzie kiosk ze sprzedażą wszystkich wyrobów monopolowych.

Pokaz produkcji uzupełniony będzie interesującymi wykresami, ilustrującymi rozwój Polskiego Monopoli Tytoniowego, a przede wszystkim rekordowy wzrost dochodów, jakie Skarb Państwa ma z tego źródła. Ponadto specjalne wykresy przedstawiające produkcję tytoniową w Państwie, spożycie tytoniu w różnych dzielnicach Państwa i rozwój uprawy tytoniu krajowego.

Osobny kącik poświęcony będzie fabryce wileńskiej. Zawiera on będzie fotografie z fabryki, wykresy, przedstawiające rozwój produkcji i sprzedaż okręgu wileńskiego.

Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego dołoży wszelkich starań, aby udział monopolu w Targach wypadł jak najbardziej interesująco i spodziewa się, że tak palące, jak i niepalące publiczność zaciekać się pokazem maszyn w ruchu i będzie korzystać ze sposobności zapoznania się z przebiegiem produkcji papierosów.

Zwiedzenie terenu Targów Północnych i Wystawy Rolniczo-Przemysł. przez min. Staniewicza.

Wczoraj o godz. 5-jej popołudniu przybył incognito na teren Pierwszych Targów Północnych i Wystawy Rolniczo-Przemysłowej bawiący w Wilnie w rodzinę p. Minister Reform Rolnych prof. Witold Staniewicz.

Najpierw odwiedził p. Minister świeżo urządzone biuro komitetu wykonawczego, poczem w asyście przedstawicieli organów Komitetu w osobach profesorów S. Rudzińskiego, F. Ruszczyca oraz inżynierów Łuczkowskiego, Orskiego, Czerniewskiego i kierownika działu propagandy prasowej Świeckiego udał się na teren, informując się szczegółowo zarówno co do rozplanowania Wystawy, jakoteż jej ogólnego zakresu.

Wczoraj przybył do Wilna naczelny redaktor wojakowski organu lotewskiego „Latvijas Kareivis”, znany dramaturg i powieściopisarz lotewski p. Kotmiedis. Go-

Najwięcej czasu poświęcił p. Minister na zwiedzenie murów po-Bernardynskich, gdzie czynione są przygotowania do wystawy naukowo-regionalnej pod bezpośrednim kierownictwem prof. Ruszczyca.

Opuściwszy go godzinę po godzinie teren Targów-Wystawy, p. Minister Staniewicz nie skąpił pod adresem organizatorów słów uznania za dokonaną pracę, podkreślając, iż zarówno on, jak i rząd cały, wielką przypisuje do tej pracy wagi.

Zegnął się z przedstawicielami organizacji p. Minister oświadczył: „Możecie mnie uważać, Panowie, za pełnomocnego ministra dla spraw Targów w Warszawie”.

Redaktor „Latvijas Kareivis” w Wilnie.

Wczoraj przybył do Wilna naczelny redaktor wojakowski organu lotewskiego „Latvijas Kareivis”, znany dramaturg i powieściopisarz lotewski p. Kotmiedis. Go-

ścia lotewskiego powitał na Dworcu konsul lotewski w Wilnie oraz przedstawiciele wojskowości polskiej.

Aresztowanie urzędników-defraudantów.

Władze bezpieczeństwa publicznego aresztowały na terenie gminy Dolhinowskiej 3-ich urzędników państwowych, a mianowicie: Michała Borowskiego, niejakiego Ozarnowskiego i Jana Karczera.

Wszyscy zatrzymani w urzędzie

starościnie pow. Wilejskiego dopuścili się defraudacji sum państwowych, sięgających kilkadziesiąt tysięcy zł.

Defraudantów aresztowano w mieszkaniu Karczera, w czasie gry układali plan ucieczki zagranicę.

Tłum żydów napadł na policjanta.

Dn. 7 bm. o godz. 19-jej tłum żydów dokonał napadu na posterunkowego przy ul. Konarskiej. Posterunkowy w obronie własnego życia wydobł bagnet i zadał nim ranę handlarzowi kołmi 37-letni. Kopelowi Frydmanowi (Konarskiego 38) w plecy.

Poszkodowanego aresztowano i dostawiono do szpitala żydowskiego.

Jak ustalono dochodzenie, żydzi usiłowali dostawić do Wilna konie, pochodzące z kradzieży. Zauważeni jednak przez posterunkowego, postanowili go zgładzić, aby uciec przed odpowiedzialnością.

Morderstwo czy samobójstwo?

Sparaliżowana staruszka znaleziona martwą.

Wczoraj w godzinach przedpołudniowych w spokojnym zazwyczaj domu Nr 5 przy ul. Mysłowskiej na Pospieszcze zawrzało, jak w ułku.

Alarm uczyniła służąca lokatorów tego domu, która po wejściu do mieszkania szych chlebobudów Jaworowskich, znalazła gospodynię Marię Jaworowską 62-letnią staruszkę bez oznak życia, leżącą na podłodze w pobliżu uwieszonych u pułapu sznurów.

Uwiadomiona policja przybyła natychmiast na miejsce i wszczęła dochodzenie, które, jak dotąd, nie dało konkretnych wyników.

Władze stoją przed pytaniami samobójstwo czy morderstwo?

Samobójstwo byłoby wykluczone z tych powodów, że staruszka od dłuższego czasu była bezwładna, jako paraliżowana, oraz że względów na sytuację materialną, (była bowiem właścicielką kilku domów). Morderstwo natomiast skłaniało narazie nie można, wykaze to dopiero sekcja zwłok, która ustali przyczynę śmierci.

Zagadkowy ten wypadek zdarzył się po wyjściu z mieszkania do biura syna denatki, który jest urzędnikiem w Starostwie Grodzkim, a przed przybyciem służącej przychozącej.

Zwłoki staruszki przełożono do kosztowni szpitala św. Józefa, gdzie dokonana zostanie sekcja. (r)

Co za porządek — i co za para! Słońce zachodzi... według kalendarza; Deszcz z góry na dół, jak należy, pada; W równych ostepach wypadek się zdarza; Omnibus jedzie ściśle w rytmie czasu; Na dwie minuty ciszy... dwie hałasy. I jeszcze dziwna się obcy i swoi, Poco ten jeździec tam na placu stoi?

CZOKOLADA SMIEŁANKOWA i mleczno-orzechowa
fabryki
A. Piasecki w Krakowie
Same się reklamują.
Żądać wszędzie.

GROA
tepi radykalnie muchy, komary, mole, pluskwy, karaluchy, prusaki i wszelkie inne owady.

Tanio Najlepsze farby, po-kost, pendzie, szczołki i t. p. oraz farba ochronna szara do mostów żelaznych
polecia Skład Farb Franciszka Rymoszczyńskiego
Wilno, Mickiewicza 35.

nych pereł i czarnych brylantów, o-pięty spadającym na ramiona wo-łeni z czarnej gazy przetkany dżem. Z takichże czarnych pereł i brylantów czarnych naszyjnik; w reku bukiet fiołków i wachlarz z czarnych piór strusich, spitych brylantową koroną. Jeszcze piękna pomimo lat prawie sześćdziesięciu (urodzona 24 grudnia 1837) majestatyczna, niepow-szednia postać cesarzowej austriackiej budziła zachwyt powszechny. O-byczajem swoim rozmawiała cicho, spokojnie, z uprzedzającą dobrocią i łaskawością, zadając jawny kłam po-głoskom o chorobliwej melancholii, której rzekomo ulec miała.

Wówczas to po raz ostatni na ba-lu w Burgu czyniła honory domu.

Odtąd już nigdy więcej nie widzia-no cesarzowej Elżbiety w wiedeńskiej rezydencji. Do stolicy wróciła z nad Lemanu—martwa, w czarnej kirów pogrzebowych szacie, osypana uko-chanych róż wienkami... jedna z naj-niepospolitszych „kobiet na tronie”, sa-motna wśród świetnej plejady monar-chów XIX-go stulecia, przylgająca się w zadumie—nie z wyżyn tronu, lecz z wyżyn skrzydlatego ducha—godnym tylko ironicznego uśmiechu fosforycz-nym „blaskom” ziemskiego padolu.

Fern an schottischer Felsenküste
Steht eine schöne, kranke Frau,
Zartdurchsichtig und marmorblässlich,
Und der Wind durchwühlt ihre langen
[Locken]
Und trägt ihr dunkles Lied
Über das weite, stürmende Meer.

Skąd mi te wspomnienia ożyły

Wszystkim, którzy przyjęli udział w oddaniu ostatniej posługi s. p. mężowi i ojcu naszemu inżynierowi

OSKAROWI WENDERFFOWI

a w szczególności prześwietlonym księdom: ks. prefektowi Lewickiemu, ks. proboszczowi Kuleszy, panu Mieczysławowi Bohdanowiczowi, właścicielowi Zakładów Przemysłowych „Rajówka”, Zarządowi, całemu personelowi i wszystkim robotnikom tych zakładów, administracji i personelowi Hotelu Europejskiego w Wilnie na czele z panem dyrektorem Władysławem Wendorffem, doktorowi Witoldowi Kociowi, inżynierowi Z. Straży Ogniovej Ochotniczej, w Wilnie p. R. Dąbrowskiemu, oddziałowi Ochotniczej Straży Ogniovej z Rajkowi, Niemien-czy, Wilejki i Rudzińsk, którzy przyjmowali udział w pogrzebie, oraz wszystkim krewnym, przyjaciółom, kolegom i znajomym składają serdeczne podziękowanie „Bóg Zapłać”,
pogrążeni w smutku ŻONA i DZIECI.

KRONIKA

NIEDZIELA
8 Dnia
Elżbiety
jutro
Weroniki

Wschód s. g. 3 m. 30

Zach. s. g. 19 m. 51

Spostrzeżenia meteorologiczne Zakładu Meteorologii U. S. B.

z dnia — 7-VII 1928 r.

Ciepłota średnia w m.	756
Temperatura średnia	+ 17°C.
Opad za dobę w mm.	4
Wiatr przeważający	Południowo-zachodni

U w a g i: północno-murmo, burza, ulewa
Minimum za dobę — 0°C.
Maximum na dobę 20°C.
Tendencja barometryczna: spadek ciśnienia.

KOSCIELNA.

— Zjazd Księży Prefektów. W dn. 8 i 9 lipca odbędzie się VI Walny Zjazd Kół Księży Prefektów Archidiec. Wil. Zjazd zostanie otwarty przez J. E. Ks. Arcybiskupa w dn. 8 lipca o godz. 5 pp. w lokalu Seminarium Teologicznego Uniwersytetu Św. Batarego (Uniwersytecka 7). Zarząd Koła najbardziej prosi, aby wszyscy księża zechcieli wziąć udział w obradach Zjazdu.

SAMORZĄDOWA

— (r) Posiedzenie członków Wydziału pow. Wil.-Trockiego. Dnia 5 b. m. w lokalu własnym odbyło się kolejne posiedzenie członków wydziału powiatowego Wil.-Trockiego. Przewodniczył starosta powiatu p. Ludwik Witkowski.

Między innymi sprawami załatwiono następujące:

Wobec przeżywanego kryzysu przez ludność powiatu, wobec braku chleba i ziemniaków, wydział postanowił wsząć starania u p. Wojewody o przyśpieszenie kredytu aż do jesieni większej ilości żyta i ziemniaków z rezerwy państwowych.

Wydział postanowił wziąć udział w Targach Północnych i Wystawie Rolniczej przez wystawienie 3-ich ogierów zarodowych rasy szwedzkiej, które sejmik zakupił w r. b. oraz wyroby spółdzielczej betoniarzy w Solecznikach, którą sejmik popiera materialnie.

Omalowano sprawę budowy szosy z Wilna do Nowo-Wereka, w kosztach której biorą znaczny udział, bo w 233 częściach zainteresowani w tej sprawie właściciele papieru w Nowowereku.

Wydział zażądał od właścicieli tej fabryki wpłacenia należnych kwot bądź gotówką bądź weksłami krótkoterminowymi (do 3 lat maximum).

Zadecydowano, że w organizowanej przez sejmik i Kółko Rolnicze wycieczce do Bieniaka, celem zwiedzenia stacji doświadczalnej weźmie udział do 100 rolników. Kierownikami wycieczki, która odbędzie się w m. b. będą agronomi z Kółek Rolniczych i Wydziału.

Postanowiono w zasadzie udzielić bezprocentowej pożyczki współdzielni w Jęzmienskich. Kwota będzie określona we właściwym czasie.

URZĘDOWA.

— (x) Minister Reform Rolnych Dr. Staniewicz w Wilnie. Minister Reform Rolnych p. Dr. Staniewicz, bawiący już od kilku dni w Wilnie, w dniu wczorajszym zwiedził między innymi teren Targów Północnych i Wystawy Rolniczo-Przemysłowej, o czym podamy wyżej.

— (x) Wyjazd naczel. insk. wydz. bezp. do Warszawy. Naczelnik wojewódzkiego wydziału bezpieczeństwa publicznego p. major Kirtiklis wyjechał w dniu wczorajszym w sprawach służbowych do Warszawy.

MIĘSKA.

— (x) Uroczystość poświęcenia kamienia węgielnego w Kuprjaniskach. W dniu wczorajszym w godzinach przedpoł. odbyło się w Kuprjaniskach przy udziale przedstawicieli władz duchownych, rządowych, szkolnych i Magistratu m. Wilna uroczyste poświęcenie kamienia węgielnego pod gmach miejscowej szkoły powszechnej. Po dokonaniu poświęceniu i okolicznościowym przemówieniu przez J. E. Ks. biskupa Bandurskiego w kolejność przemawiał w. wojewoda naczelnik wydziału m. Dworakowski, w zastępstwie kuratora wileńskiego okręgu szkolnego p. Kuczewski i prezydent m. Wilna p. Polejewski.

Podkreślił należy, iż zakończenie budowy tego gmachu szkolnego nastąpi jeszcze w r. bież.

— (o) W sprawie drożyzny chleba. W ostatnich czasach na rynku zbożowym ujawnia się poważna tendencja do niżki cen zboża, podczas gdy ceny maki nie-współmiernie odbiegają od biejących cen żyta.

W związku z powyższym władze administracyjne otrzymały zarządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych, aby wsząć energiczną akcję w kierunku przypilnowania, by ceny maki były ściśle przysposowane do cen żyta. Tem samem można wpłynąć na obniżenie cen chleba.

— (x) Nowa koncesja na grę w lotto w Wilnie. Informując nas, iż ośnośnie władze w Wilnie udzieliły ostatnio białoruskiej grupie Umiaśtowskiej koncesji na prowadzenie w Wilnie gry w t. zw. „lotto”.

Podkreślił należy iż jest to już 4-ta koncesja wydana przez ośnośnie władze na terenie m. Wilna.

WOJSKOWA.

— (o) Przesunięcie terminu wcielenia słuchaczom medycyny 1901 r. P. Minister Spraw Wojskowych zezwolił w drodze wyjątku na przesunięcie terminu wcielenia do wojska do lipca 1929 r., tym słuchaczom medycyny z rocznika 1901, którzy służby ochotniczo w wojsku w latach 1918—1920 i wykazali się zasługami, stwierdzając, że pozostaje im do ukończenia stu-

— (o) Wskazywanie wypadnie nam i te „osobliwość” Wilna pokazywać przybyłym na wystawę Targów Północnych z całej Polski ziomkom naszym — i nie ziomkom. Może nawet do tego czasu obie nasze wileńskie warjatyki zaczęły furawać... Będzie efektowniejsze widziwo.

A no, widocznie wypadnie nam i te „osobliwość” Wilna pokazywać przybyłym na wystawę Targów Północnych z całej Polski ziomkom naszym — i nie ziomkom. Może nawet do tego czasu obie nasze wileńskie warjatyki zaczęły furawać... Będzie efektowniejsze widziwo.

A no, widocznie wypadnie nam i te „osobliwość” Wilna pokazywać przybyłym na wystawę Targów Północnych z całej Polski ziomkom naszym — i nie ziomkom. Może nawet do tego czasu obie nasze wileńskie warjatyki zaczęły furawać... Będzie efektowniejsze widziwo.

A no, widocznie wypadnie nam i te „osobliwość” Wilna pokazywać przybyłym na wystawę Targów Północnych z całej Polski ziomkom naszym — i nie ziomkom. Może nawet do tego czasu obie nasze wileńskie warjatyki zaczęły furawać... Będzie efektowniejsze widziwo.

Wyrok w procesie o oszustwo.

Dwaj podsądni poniosą zasłużoną karę.

W rezultacie dwudniowej rozprawy o oszustwo przeciwko pięciu podsądnym wczoraj o godzinie 22 popoł. Sąd ogłosił dodatkową, że po odbytej naradzie, tenosław zmodyfikował pytania w ten sposób, że wszystkie inkriminowane oskarżonym czynu rozbija na dwie grupy.

Po upływie jeszcze pół godziny Sąd wyznosi wyrok, a przewodniczący p. sędzia Brzozowski odczytuje jego sentencję, której mocą na zasadzie cz. 1 art. 591 K.K. oskarżonego Sergiusza Szyszka lat 23, za zabranie w okresie od lutego do czerwca 1927 roku, w celu przywłaszczenia od Władysława Pietkiewicza, lgn. Ocieskiego, Alojza i Tad. Lachowiczów, Winc. Weryka, Ant. Zywickiego, Alf. Głoda, Kaz. Wojtkiewicza, P. Bujki, G. Narkiewicz i H. Swierczynskiego pieniądze kwoty łącznie przewyższające 500 zł., za pomocą oszustwa, pod pozorem udzielania posad w nieistniejących przedsiębiorstwach: dostarczania za-wiadomości o przesyłkach kolejowych oraz przy robotach szlasko-malarskich w oddziale wileńskim PKP, skazał na osadzenie w więzieniu, zamieniając dom po-prawy na 2 lata, zaliczając 1 rok odbytego aresztu prewencyjnego.

Tegoż S. Szyszka za zabranie w drugiej połowie maja r. ub. w celu przywłaszczenia od An. Atkiewiczów, W. Weingoldów, Mik. Gromowa, Anast. Zalewackiej i Lidji Iwanowej kwot pieniężnych poniżej 500 zł. za pomocą oszustwa, pod pozorem udzielania posad w nieistniejących przedsiębiorstwach w Drusienkach i Grodnie skazał na osadzenie w więzieniu na 1 rok z zaliczeniem aresztu prewencyjnego.

Stanisława Wolejsz I. 50, za okanie w połowie maja r. ub. istotnej pomocy w dokonaniu czynu Szyszka, skazał na osadzenie w więzieniu na miesiąc 8.

Pozostałych podsądnych: Longina Nagrodzkiego, Józefa Winiarza i Zygmunta Przybylskiego Sąd uniewinnił.

Zgodnie z wnioskiem prokuratury do obu skazanych Sąd zastosował dotychczasowy środek zapobiegawczy, a więc do Szyszki areszt bezwzględny zaś Wolejsz — kaucję.

Kos.

Sprostowanie. We wczorajszym sprawozdaniu ze sprawy niniejszej zakradł się przykrzy błąd.

W ustępie ośnośnym wydrukowano mylnie zamiast „obrona”, „doradca oskarżonego Winiarza”. Za mimowolny ten lapsus najmocniej przepraszamy p. mecenas Franciszka Wisniewskiego, ciesząc się, że już dziś opinia jednego z wybitniejszych prawników.

Kwsta. W niedzielę dn. 8 lipca r. b. odbędzie się kwsta uliczna w całym mieście na rzecz Koła Pol. Mac. Szkol. im. T. Kosciuszki.

Dochód z kwsty przeznacza się na rozszerzenie przedszkola dla dzieci niezamożnych rodziców dzielnicy Nowo-Swiat. Zarząd.

Wileńskie Towarzystwo Opieki nad Dziećmi. We wtorek, dnia 17-go bm. o godzinie 18-jej w lokalu własnym w domu przy ul. M. Pohulanka Nr 8 odbędzie się nadzwyczajne walne zebranie członków Towarzystwa w sprawie przyjęcia kamienicy przy ul. Kolejowej Nr 3 z zapisu Józefa Hrehorowicza. W razie nieprzebiecia wymaganej ilości członków, tegoż dnia w tymże lokalu o godzinie 19-jej odbędzie się następne zebranie, którego decyzja będzie prawomocna niezależnie od ilości przybyłych członków.

W imieniu Zarządu
Wacław Mohl—prezes.
TEATR I MUZYKA.

Teatr Polski (sala „Lutnia”). Dziś powtórzenie wczorajszej premiery, przeobrażony farsy „Magdalenki”, w której artysty nasi z p. Stanisławem Dąbrowskim na czele kreują przeobrażone postaci. p. Stanisław Dąbrowski zaś wkłada w postać Willelma II-go wiele humoru i śmiesznej charakterystyki. Sądząc z wczorajszego przyjęcia „Magdalenki” mają zapewniwszy długi żywot na naszej scenie.

— Występy Zofii Grabowskiej. Urocz. artystka Zofia Grabowska, która przed kilku laty rozpoczęła karierę sceniczną u nas, a obecnie jest jedną z najlepszych artystek dramatycznych w Polsce, wkrótce rozpocznie występy gościnne na naszej scenie.

Następna premiery, którą wprowadza na naszą scenę doskonały reżyser sceny Krakowskiej p. Stanisław Dąbrowski będzie „Ułuda szczęścia” Molnara.

RADJO.

Niedziela dn. 8 lipca.

10,15 — : Transmisja nabożeństwa z Katedry Wileńskiej. (Słowa czy mianizna „Echo”, dyryguje prof. Wł. Kalinowski (organy).

12,00 — : Transmisja z Warszawy: Sygnał czasu, hejnał z Włócz Marjackiej w Krakowie, komunikat lotniczo-meteorologiczny.

15,20 15,55: Audycja dla dzieci w studiu wileńskim w wykonaniu artystów scen warszawskich Michałiny Makowieckiej i Aleksandra Wasieła.

16,00 17,00: Transmisja z Warszawy. Odczyty rolnicze.

17,00 18,30: Transmisja z Warszawy. Koncert popularny z Doliny Świąteczkiej. 18,30 — : Komunikat.

18,50 19,15: Transmisja z Warszawy. „Spisek dekabrystów” odczyt wygł. prof. Ludwik Kulczycki.

19,15 19,40: Odczyt w języku litewskim wygł. Józef Kraunajis.

19,45 20,10: Transmisja z Warszawy. „Ludy Kaukazu” — odczyt wygł. prof. Stanisław Poniatowski.

20,15 2,00: Transmisja z Warszawy. Koncert popularny z Doliny Świąteczkiej. 22,00 22,30: Transmisja z Warszawy. Sygnał czasu, komunikaty P.A.T., policyjny, sportowy i inne.

22,30 23,30: Transmisja muzyki tanecznej z restauracji „Oaza” w Warszawie.

Poniedziałek dn. 9 lipca 1923 r.

13,00 — : Transmisja z Warszawy. 17,00 17,15: Muzyka z płyt gramofonowych.

17,15 17,30: Chwilka litewska. 17,30 17,55: „Wychoźdztwo polskie w Ameryce Północnej” odczyt.

18,00 19,00: Transmisja muzyki popularnej z ogrodu kawiarni B. Sztralla. 19,05 19,30: Audycja dla dzieci.

19,30 19,55: „Życie normalne” III-pogadankę dialogową wygłosi Witold Matkowski z partnerami.

20,30 22,00: Transmisja z Warszawy: koncert międzynarodowy z Berlina. 22,00 22,30: Transmisja z Warszawy.

WYPADKI I KRADZIEŻE.

— Samobójstwo Dn. 7 bm. w celu pozabawienia się życia wystrzelił z rewolweru syst. „Buldog” przetrzebił sobie głowę żona fizjzera 26-letnia Anna Jermolowicz (Wilkowskińska 52). Lekarz pogotowia skonał ją natychmiast.

Przyczyna samobójstwa — nieporozumienia rodzinne.

